

RESURSER OCH UTMANINGAR

Inlärningsförutsättningar hos dem som inte lärt sig att läsa och skriva som barn

Maj Törnlind – 20210901

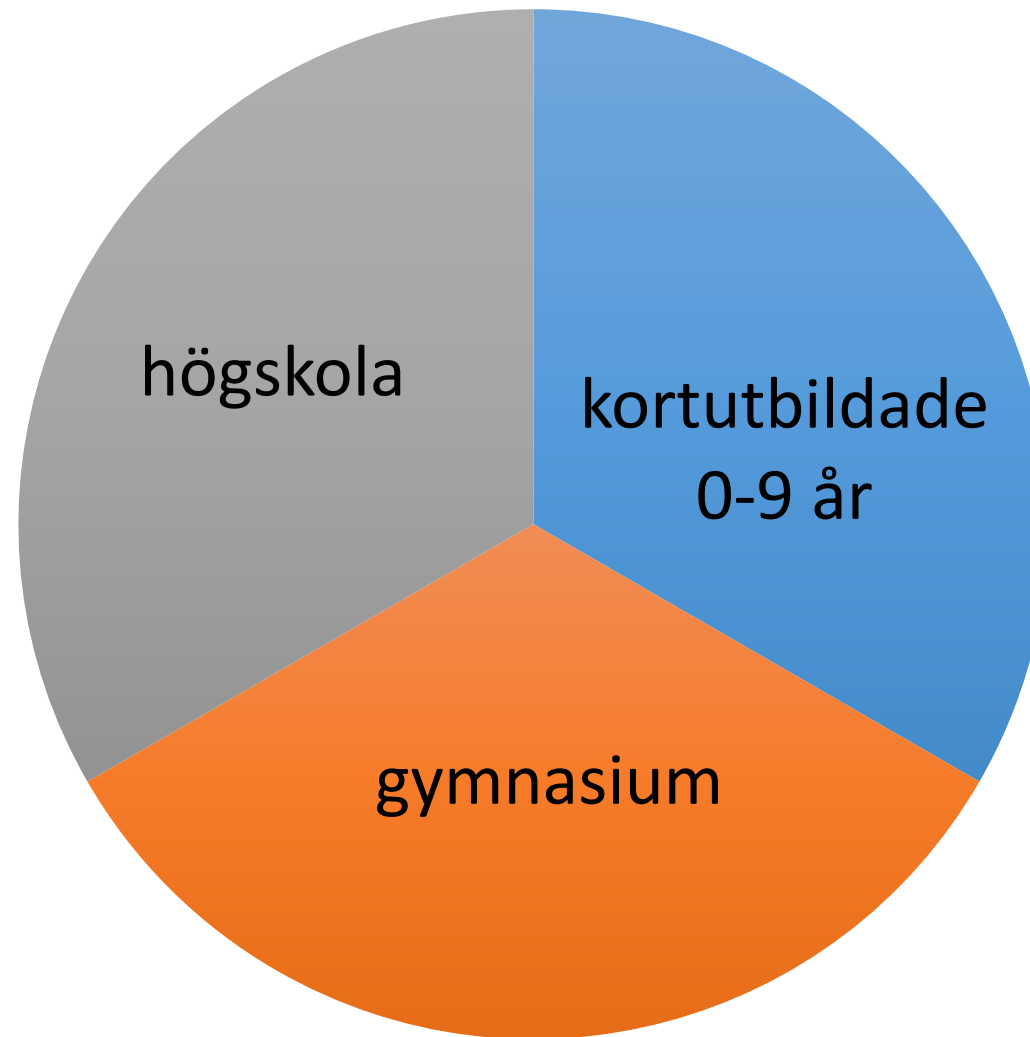
Målgruppen

Särskilda inlärningsförutsättningar

Migrationens inverkan på hälsa och livssituation

Att tänka på i mötet

Skolbakgrund hos nyanlända

■ 0-9 år ■ gymnasium ■ högskola ■

Kortutbildade

Utbildningsmässigt en väldigt heterogen grupp

0-3 års skolbakgrund

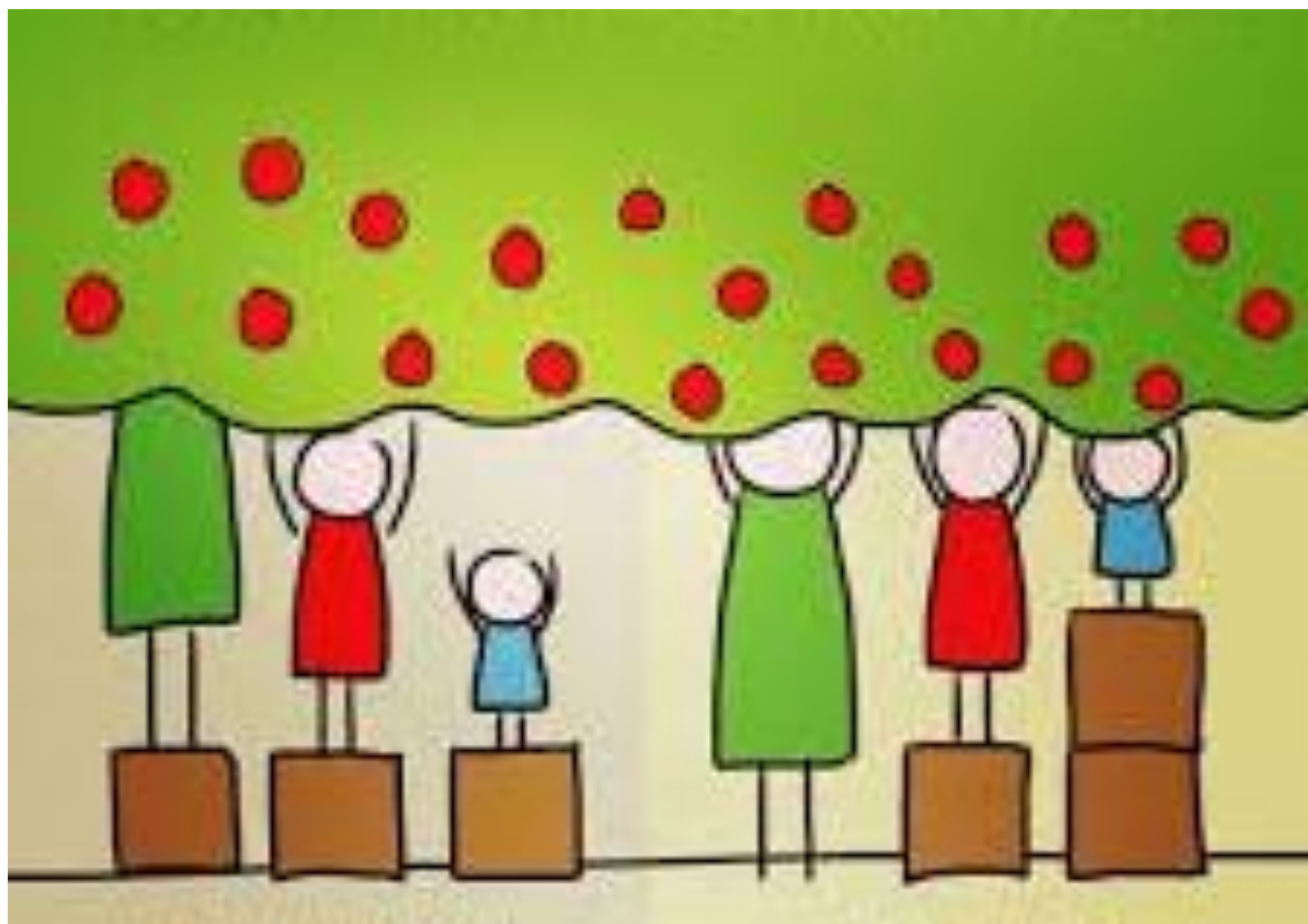
7-9 år

4-6 år

0-3 år

■ Kvinnor ■ män ■ ■

Vad särskiljer dem som inte lärt sig läsa/skriva som barn
från dem som gjort det?

Abstrakt tänkande

Ordförråd

Minnet

Abstrakt tänkande

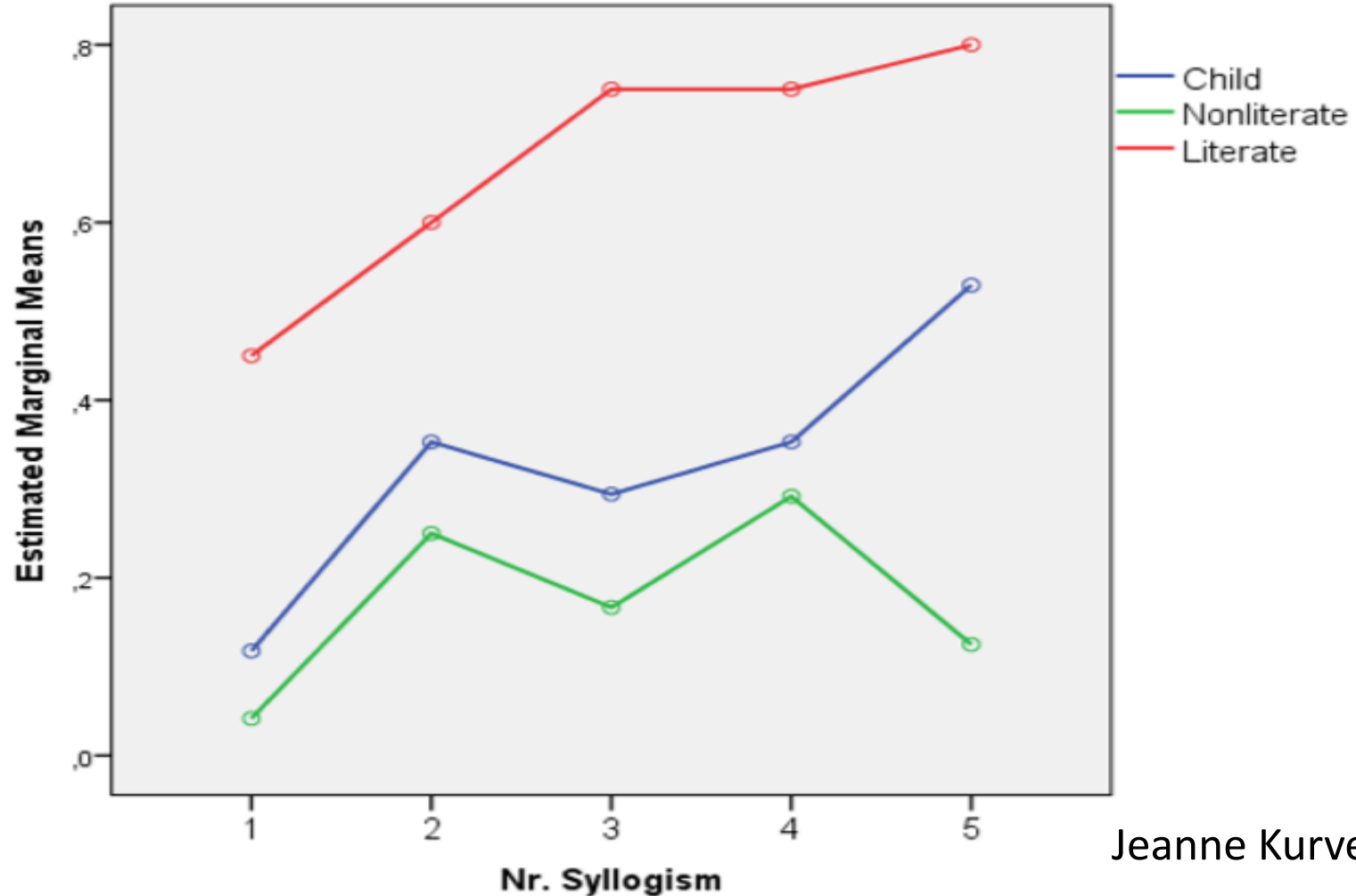
Förmågan till abstrakt tänkande
skiljer sig avsevärt mellan dem
som lärt sig att läsa/skriva som
barn och dem som inte gjort det

Forskning visar

(Jeanne Kurvers)

- All women in Markey are married
 - Fatma is not married
 - Does Fatma live in Markey?
-
- All stones on the moon are blue
 - A man went to the moon and found a stone.
 - What was the colour of that stone?

Means by group Item 1-5

Jeanne Kurvers

Does Fatma live in Markey?

- Most literates:
 - No, because all women are married there
- Non-Literates:
 - No, because I know Fatma. She lives here.
 - How should I know, I have never been there.
 - We have to ask Fatma.
 - It can not be that there is a country where all women are married.
 - Should I give my opinion, or react on your words?

Box task (Haan, 2007)

- Three red boxes in a tray
- Each box contains a ping-pong ball (show)
- Close all three boxes, hide the three boxes, show one of the red boxes again
- "What is in the box?"

Correct: 69 %

Simplified syllogism (Haan, 2007)

- I have three brothers
- All three of my brothers live in Rotterdam
- Jan is one of my brothers
- In which city does Jan live?

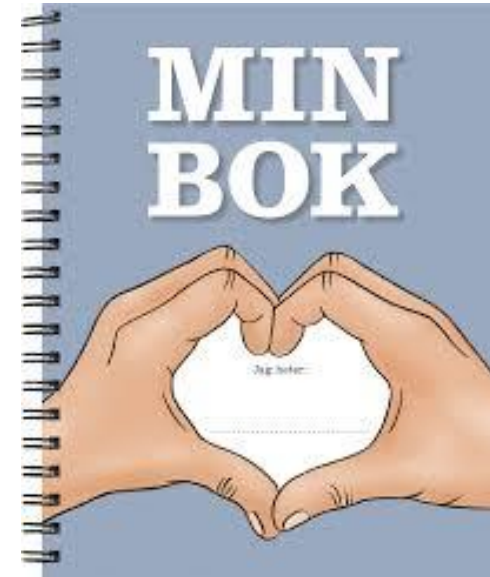
Correct: 25 %

- What is the difference with the box-task?

Ordförråd

Antalet ord ökar under skoltiden
från 5 000 till 50 000 ord för
normaleleven

80 % av ökningen sker genom
skriftspråket

Minnet

Att lära sig läsa förändrar hjärnan

Att kunna läsa påverkar nätverk av
hjärnceller som styr till exempel **minne,**
uppmärksamhet

Hjärnforskare Martin Ingvar
Artikel i SvD jan 2004

Hippocampus – hjärnans minnescentrum

Gruppdiskussion 1

Migrationens inverkan på hälsa och livssituation

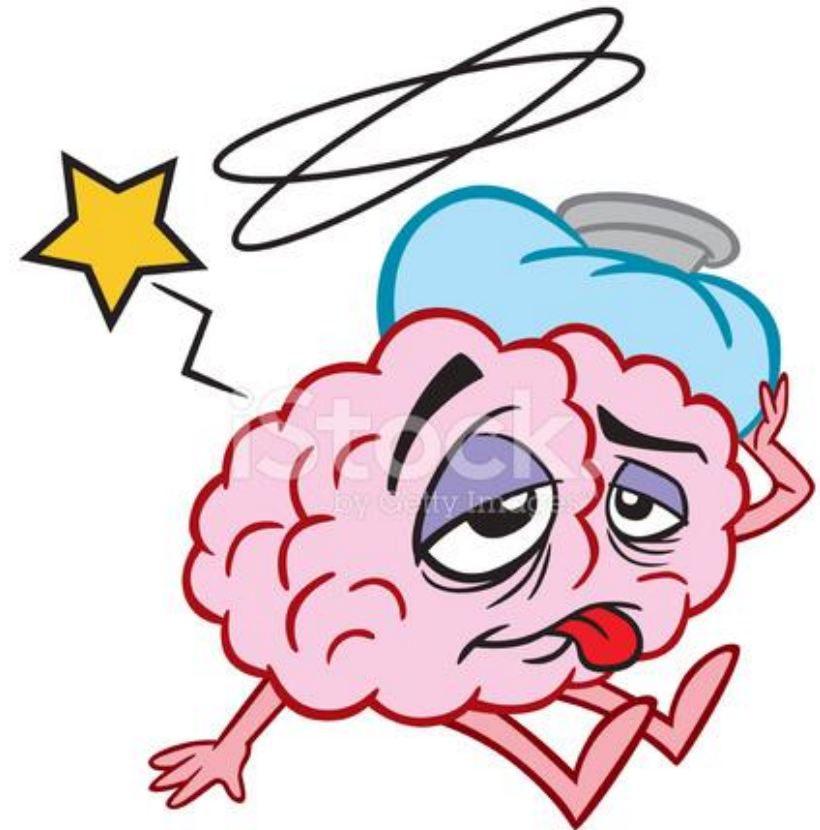
”Migrationens inverkan på den mentala hälsan beror på ***hur man blir mottagen*** i det nya landet

inklusive möjligheten att etablera sig genom ***arbete*** och ***social status***

samt ***bygga en ny tillvaro*** för sin familj och barn”

L J Kirmayer (fritt översatt)

Tillvaron i Sverige kan vara mer
traumatiserande än de
upplevelser man haft och flytt
från i hemlandet.....

Faktorer som ökar risken för ohälsa/trauma under migrationsprocessen

Att sakna socialt kontaktnät

Att inte komma vidare med sitt liv

Att vara lågutbildad

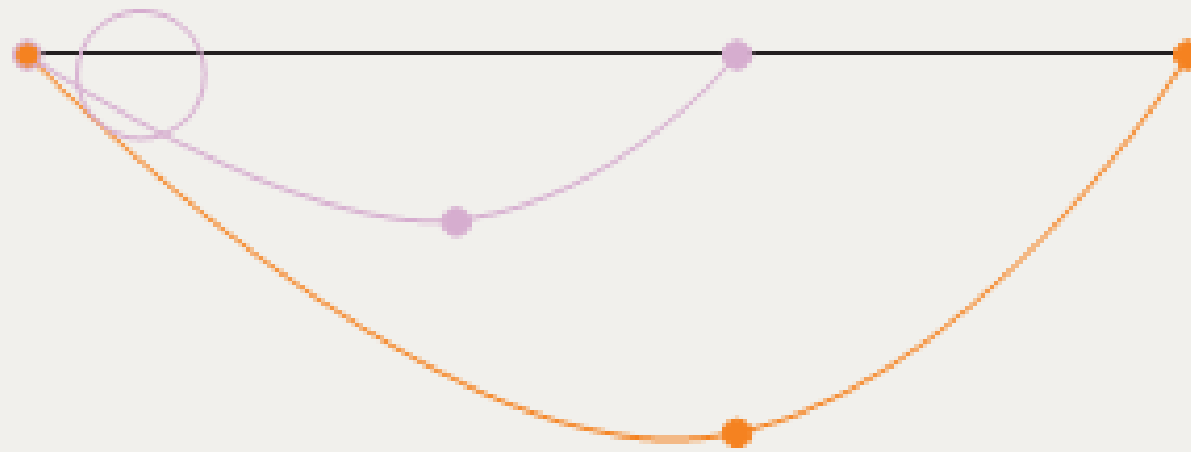
Att vara kvinna

Att vara äldre

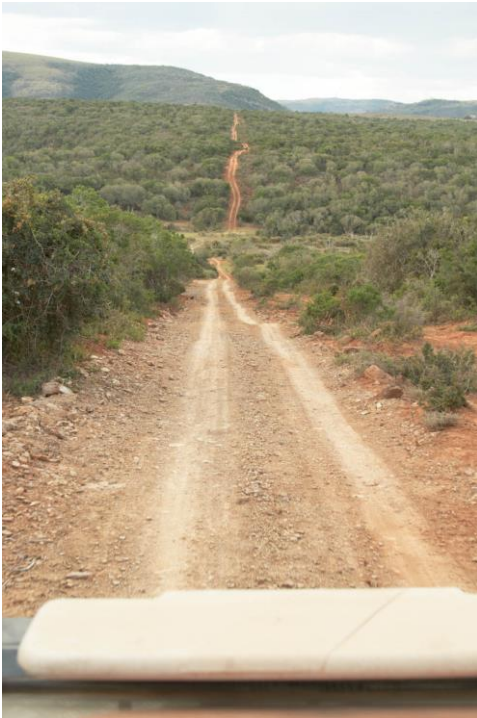
En förändrad hälsokurva

Anländer till nytt land

Börjar få bättre hälsa

Etablerat sig i samhället

Ju längre väg att gå desto större påfrestning

Ju längre tid till etablering desto större risk att man aldrig når fram

Större risk att man hamnar i en permanent, traumatiserande livssituation

Att tänka på i mötet

En väldigt heterogen grupp!

Olika erfarenheter/kunskaper/förmågor beroende på:

- Arbetslivserfarenhet
- Ålder
- Familjesituation
- Hälsa
- Tid i Sverige
- Övriga familjemedlemmars skolbakgrund
- Om man bott i stad eller på landet
- Vilket land man kommer ifrån
-

Att tänka på i mötet

Trygghet

Tolken

Konkret kommunikation

Dialog – delaktighet

Ställ krav

Samverkan

Fysisk aktivitet

SAMVERKAN med civilsamhället

sensus

medborgarskolan

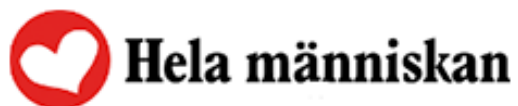
im

sociala missionen

Svenska kyrkan

NBV
NYKTERHETSÖRELSENS
BILDNINGVERKSAMHET

KULTURENS

Studie
främjandet

Riksföreningen Sveriges
Stadsmissioner

ERIKSHJÄLPEN

Studieförbunden

sensus

Bilda

KULTURENS

Studie
främjandet

ABF

IBN RUSHD
STUDIEFÖRBUND

NBV
NYKTERHETSRORELENS
BILDNINGVERKSAMHET

Studieförbundet
Vuxenskolan

medborgarskolan

 Folkuniversitetet

Studieförbunden

Flera uppdrag, gällande asylsökande/nyanlända/utrikesfödda från regeringen, via Folkbildningsrådet

- Uppsökande och motiverande insatser riktade till utrikes födda kvinnor (UMSI)
- Svenska för föräldralediga – kommer igång detta år
- Insatser för personer långt från arbetsmarknaden
- *Haft* uppdraget ”Föräldrars delaktighet i barns lärande”
 - Avslutat men några studieförbund arbetar vidare med dessa frågor och har både utvecklat material och kunskaper

IOP – Idéburet offentligt partnerskap

Ett samarbete

värt att satsa på

Fysisk aktivitet

Bästa sättet att öka inlärningskapaciteten

Fysisk träning

- konditionsträning
- 3-4 ggr/vecka, 30-60 min/gång – det optimala
- Regelbunden träning

Effekter på hjärnan av träning

Tidiga effekter

Direkt efter träning
(minuter)

Övergående
neurokemiska effekter

Senare effekter

Efter regelbunden
träning (veckor)

Bestående strukturella
effekter

Exekutiva funktioner

Gruppdiskussion 2

Länkar

MILSA - stödplattform för migration och hälsa:

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/tjanster/publikationer/milsa---stodplattform-for-migration-och-halsa.html>

IOP: <https://socialforum.se/vara-verksamheter/verksamheter-och-projekt/ideburet-offentligt-partnerskap/> och

<https://www.upphandlingsmyndigheten.se/statsstod/riktade-vagledningar/hur-kan-kommuner-finansiera-eller-anskaffa-skyddat-boende/ideburet-offentligt-partnerskap-iop/>

Studieförbundens insatser för kortutbildade:

<https://www.folkbildningsradet.se/for-folkbildare/jag-jobbar-pa-studieforbund/sarskilda-bidrag/>

Fler länkar....

Hjärnan och effekter av fysisk, Jenny Nyberg, doktor i neurovetenskap: <https://urplay.se/program/214016-ur-samtiden-hjarnhalsa-hjarnan-och-effekter-av-fysisk-aktivitet>

Mer om hjärnan och minnet: **Anders Hansen**, Hjärnstark – Hur motion och träning stärker din hjärna

Tack för idag!

Maj Törnåind, maj_tornåind@hotmail.com